

CS

CS

CS

KOMISE EVROPSKÝCH SPOLEČENSTVÍ

V Bruselu dne 27.2.2008
KOM(2008) 113 v konečném znění

SDĚLENÍ KOMISE RADĚ A EVROPSKÉMU PARLAMENTU

o inovaci a udržitelnosti v průmyslových odvětvích EU založených na lesnictví

Příspěvek ke strategii EU pro růst a zaměstnanost

{SEK(2008) 262}

OBSAH

1.	Úvod.....	3
2.	Nové výzvy pro průmyslová odvětví EU založená na lesnictví	3
3.	Integrovaný přístup k posílení udržitelné konkurenceschopnosti průmyslových odvětví EU založených na lesnictví	6
3.1.	Všeobecné cíle	6
3.2.	Opatření ke zvýšení konkurenceschopnosti průmyslových odvětví EU založených na lesnictví	7

1. Úvod

Odvětví vyrábějící celulózu, papír, papírové obaly a dřevozpracující odvětví, jako jsou pily a výrobní desek na bázi dřeva, mají společného jmenovatele, kterým je jejich hlavní surovina – dřevo nebo dřevo a papír zpětně získávané. Z toho vychází jejich označení jako „průmyslová odvětví založená na lesnictví“. Tento pojem zahrnuje i zvláštní odvětví, jako je zpracování korku a polygrafický průmysl. V hodnotovém řetězci od samotného lesa až po produkty určené ke konečnému použití prospívá konkurenceschopnost středních fází výroby i ostatním fázím výrobního procesu. Například konkurenceschopná lesnická produkce posiluje konkurenceschopnost dřevozpracujícího a papírenského odvětví.

Průmyslová odvětví založená na lesnictví, jejichž výrobní hodnota činí 365 miliard EUR a jejichž přidaná hodnota dosahuje zhruba 120 miliard EUR, poskytují přes 3 miliony pracovních míst ve 344 000 podnicích. Mnoho subjektů těchto průmyslových odvětví hraje zásadní roli ve snahách zachovat udržitelnou zaměstnanost ve venkovských oblastech.

Průmyslová odvětví EU založená na lesnictví jsou celkově konkurenceschopná a dosahují velmi dobrých výsledků, pokud jde o technickou a obchodní stránku. Průmysl celulózy spolu s papírenským, dřevozpracujícím a polygrafickým průmyslem jsou v mnoha oblastech světovými lídry. Tento sektor však zároveň čelí mnoha výzvám, zejména pokud jde o přístup k surovinám, potřebu snížit emise skleníkových plynů, inovace, obchodování a informovanost o výrobcích průmyslových odvětví založených na lesnictví. V dřevozpracujícím a polygrafickém průmyslu dále hrají velmi důležitou roli malé a střední podniky.

Toto sdělení o konkurenceschopnosti, inovacích a udržitelnosti v průmyslových odvětvích založených na lesnictví je dalším krokem v provádění strategie průmyslové politiky EU navržené ve sdělení Komise z října 2005¹, kterým bylo oznámeno několik iniciativ pro různá odvětví včetně sdělení o průmyslových odvětvích založených na lesnictví.

Navržená opatření doplňují akční plán EU pro lesnictví², který Komise přijala v červnu 2006, a jeho cíl zlepšit dlouhodobou konkurenceschopnost průmyslových odvětví založených na lesnictví. Byla veřejně konzultována a byla přezkoumána Poradním výborem pro politiku Společenství v oblasti lesnictví a průmyslových odvětví založených na lesnictví.

2. NOVÉ VÝZVY PRO PRŮMYSLOVÁ ODVĚTVÍ EU ZALOŽENÁ NA LESNICTVÍ

a) Přístup k surovinám

Jelikož průmyslová odvětví založená na lesnictví spotřebovávají velké množství dřeva, jeho dostupnost za konkurenceschopné ceny je určujícím faktorem pro výsledky, kterých uvedená odvětví dosahují. Dřevo je nejvyšším nákladem pro mnoho podniků těchto průmyslových odvětví. Při výrobě papíru činí více než 30 % celkových nákladů náklady na dřevo, v odvětví pilařských závodů je to 65 % až 70 %. Je proto velmi důležité podporovat vnitřní dodávky a vyhnout se omezením při dovozu dřeva.

Dřevo se jako základní surovina pro průmyslová odvětví založená na lesnictví obnovuje opětovnou výsadbou a přirozenou regenerací lesů. Existuje potenciál pro zvýšení vnitřních dodávek dřeva v rámci udržitelného hospodaření s lesy³. Trhy se dřevem musí fungovat

¹ KOM(2005) 474 v konečném znění.

² KOM(2006) 302 v konečném znění.

³ Jak jej vymezují usnesení z ministerské konference o ochraně lesů v Evropě konané v Lisabonu a Vídni, která se týká udržitelného hospodaření s lesy.

efektivně a dodávky by se měly zvýšit prostřednictvím aktivní účasti, včetně aktivní účasti vlastníků lesů. Zároveň je důležité usnadnit obchodování s dřevními surovinami, protože dovozy kulatiny představují kolem 10 % celkových dodávek dřeva pro průmyslová odvětví EU založená na lesnictví.

S rostoucím tlakem v oblasti spotřeby prvotních surovin neustále stoupá míra používání zpětně získávaných surovin. Zhruba polovina výroby papíru v EU se dnes uskutečňuje na bázi zpětně získaného papíru, což představuje v porovnání s rokem 1998 nárůst o 25 %. Sběr a recyklace papíru, spolu s rostoucí efektivitou zpracování, umožnily podstatný růst výroby bez zvýšení spotřeby nově vytěženého dřeva. Cílem partnerství mezi výrobcí papíru, zpracovatelským a recyklačním odvětvím, vydavateli, tiskárnami a výrobcí tiskařských barev a klišu⁴ je další zvýšení podílu recyklovaného papíru a zvýšení kvality a recyklovatelnosti zpětně získaného papíru. Účinnější sběr podporovaný veřejnými orgány také posílí rozvoj ekonomicky účinnějších a pro životní prostředí šetrnějších aktivit a přispěje k posílení konkurenceschopnosti EU v této oblasti. Ze zpětně získaného dřeva je možné vyrobit velké množství dřevěných desek, hlavně dřevotřískových a dřevovláknitých desek střední hustoty. Dřevo se však nezískává zpět v takové míře jako papír, kvůli jeho dlouhodobějšímu užívání a větší rozptýlenosti míst jeho likvidace.

Kromě toho je třeba zohlednit vzrůstající konkurenci v poptávce po dřevu jako surovině v souvislostech s dalšími politikami, např. v oblasti dřeva pro obnovitelnou energii, potřeby biologické rozmanitosti, rekreace a dalších společenských funkcí. Rostoucí poptávka po obnovitelné energii dále zvyšuje konkurenci v poptávce po dřevu, zejména pak v odvětví dřevěných desek a celulózy. Po zvýšení poptávky ne vždy následuje odpovídající zvýšení nabídky, a proto se zvětšují náklady. V návaznosti na zasedání Evropské rady z března 2007 se na tento problém zaměřil návrh Komise ze dne 23. ledna 2008 o podpoře obnovitelných energií⁵. Dokument bez výhrad uznává, že biomasa není využívána pouze při výrobě obnovitelné energie, ale také k jiným účelům, a vyzývá členské státy a Komisi k tomu, aby jejím různým užitím věnovaly pozornost ve vnitrostátních akčních plánech a při všeobecném sledování a podávání zpráv.

Nezákonná těžba a s ní spojené zpracovávání a obchod s výrobky ze dřeva ohrožují legální průmyslová odvětví založená na lesnictví a obživu jejich pracovníků tím, že vytvářejí environmentální a sociální problémy, snižují ceny pod přijatelnou úroveň a poškozují pověst odvětví. Akční plán Evropské unie pro vymahatelnost práva, správu a obchod v lesnictví (FLEGT) tyto otázky řeší prostřednictvím opatření ohledně nabídky i poptávky.

b) Dopad politik týkajících se změny klimatu

Udržitelnou a účinnou politikou v oblasti lesnictví se zvyšuje podíl lesů na snižování emisí skleníkových plynů. Ve výrobcích z papíru a dřeva je také uložen uhlík absorbovaný lesy a zvýšení recyklace papíru a dřeva namísto jejich ukládání na skládky prodlužuje schopnost dřevěných výrobků uhlík zadržovat.

Zároveň mají politiky EU, které se zabývají se změnou klimatu, významný vliv na výrobu celulózy, papíru a některých dřevěných desek, což vyplývá z energetické náročnosti jejich postupů. Náklady na palivo a elektřinu představují 13 % až 18 % nákladů na výrobu celulózy a papíru v EU. Papírny jsou velkými spotřebiteli energie, ale chemické celulózky mohou oproti tomu energii vyrábět. Přibližně polovinu využívané primární energie vyrábějí tato

⁴ Evropská deklarace o zpětném získávání papíru.

⁵ KOM(2008) 19 v konečném znění.

odvětví z dřevěné biomasy. Pily a závody na výrobu dřevěných desek jsou také velmi energeticky soběstačné, pokud jde o dodávky tepla, ačkoliv elektřina často pochází od externích dodavatelů. Naopak mechanická výroba celulózy a papíru je do značné míry závislá na externích dodávkách elektřiny a plynu. Nedávné zvýšení jejich cen mělo významný dopad na tato odvětví.

Mezi příčiny zvyšování cen patří vyšší náklady na primární palivo, nutnost přispívat ke snižování emisí skleníkových plynů a rozvoj obnovitelných zdrojů energie⁶. Vysoké náklady představují výzvu pro konkurenceschopnost odvětví a zvyšují potřebu další liberalizace trhu a politik pro energetickou účinnost, aby se Evropa stala přitažlivější pro investory v těchto odvětvích. K tomu významně přispívá třetí soubor energetických opatření⁷ pro konkurenční a účinný trh EU s elektřinou a plynem ze září 2007.

Protože jsou průmyslová odvětví založená na lesnictví významným producentem CO₂, očekává se, že zásadním způsobem přispějí ke zmírňování změny klimatu. Tato odvětví musí dosáhnout vysoké environmentální výkonnosti a energetické účinnosti, aniž ztratí svou konkurenceschopnost. Není v zájmu Evropské unie, aby se v budoucnu výroba přesunula do zemí, kde platí mírnější emisní limity (tzv. „přesun emisí uhlíku“), neboť by to mělo nepříznivé environmentální a ekonomické následky. Proto soubor opatření Komise v oblasti ochrany klimatu a obnovitelné energie ze dne 23. ledna 2008⁸ uznává a snaží se řešit zvláštní situaci, ve které se nalézají energeticky náročná průmyslová odvětví. Balíček stanoví jasná kritéria pro určování energeticky náročných průmyslových odvětví, kterých se riziko přesunu emisí uhlíku týká. Komise určí sektory nebo subsektory, které do této kategorie spadají; bezplatně jim budou přiděleny povolenky až do výše 100 % při zvážení nejúčinnějších technologií. V této souvislosti Komise posoudí, zda jsou průmyslová odvětví založená na lesnictví ke stejnému přístupu způsobilá. Na základě mezinárodních jednání o dohodě týkající se globální změny klimatu na období po roce 2012 Komise dále posoudí situaci energeticky náročných odvětví a případně navrhne úpravy, zejména ohledně bezplatného přidělování nebo zahrnování dováženého zboží do systému Společenství pro obchodování s emisemi.

Odvětvové dohody založené na konkrétních podmínkách daného odvětví mohou podněcovat činnost zaměřenou na snižování emisí v mezinárodním měřítku. Tyto odvětvové dohody by měly vést k celosvětovému snížení emisí o takovém objemu, jaký je nutný k účinnému řešení změny klimatu, a měly by být sledovatelné, ověřitelné a měly by podléhat závazným prováděcím pravidlům.

Jak v současné době, tak především v budoucnosti budou hrát subjekty průmyslových odvětví založených na lesnictví důležitou roli jako dodavatelé tepla a elektřiny a také jako výrobci biopaliv na bázi dřeva, čímž přispějí k účinnějšímu využívání dřeva v produktech lesnictví i energetice. Biopaliva mohou být vyráběna spolu s chemikáliemi na bázi dřeva a dalšími produkty v biorafinériích. Při vymezování klíčových projektů potřebných v této oblasti je důležitá činnost pracovní skupiny pro biorafinérie v rámci technologické platformy pro průmyslová odvětví založená na lesnictví. Tato odvětví mají zkušenosti, technologie a dodavatelské sítě, které umožňují, aby byla součástí řešení v oblasti obnovitelných energií.

c) Inovace a výzkum a vývoj

⁶ KOM(2006) 841 v konečném znění.

⁷ KOM(2007) 528, KOM(2007) 529, KOM(2007) 530, KOM(2007) 531, KOM(2007) 532.

⁸ Především KOM(2008) 16 v konečném znění.

Rostoucí investice do výzkumu a technologického vývoje a inovativní využití technického a obchodního know-how jsou nezbytnými prvky pro další rozvoj konkurenceschopnosti těchto průmyslových odvětví.

Technologická platforma pro průmyslová odvětví založená na lesnictví je důležitým nástrojem pro koordinaci výzkumného úsilí subjektů působících v těchto odvětvích, Evropské komise a členských států a měla by hrát významnou roli v posílení inovačních kapacit uvedených odvětví. Tato platforma vytvořila strategický plán výzkumu, který je zaměřen na zvýšení konkurenceschopnosti EU prostřednictvím vývoje inovačních produktů a služeb a také efektivnějšího využití surovin a energie.

Průmysl celulózy, papíru a dřeva těží z technického pokroku v chemickém průmyslu. Podobně je propojen i průmysl celulózy a papíru se strojírenstvím. Takové klastry přinášející výhody by měly být zachovány.

d) Obchod a spolupráce se třetími zeměmi

Většina subjektů průmyslových odvětví založených na lesnictví čelí mezinárodní konkurenci. Počet výrobců celulózy, papíru nebo desek i počet pil a tiskáren, které si konkurují na globálním trhu, stále roste. Řetězec průmyslových odvětví založených na lesnictví se této situaci přizpůsobuje tím, že se zaměřuje na posílení produktivity a na investice do vývoje produktů, inovací a výzkumu. Mnoho podniků EU má celosvětový význam.

Přesto produkty těchto odvětví EU stále nemají rovné podmínky pro vstup na trhy třetích zemí v důsledku vysokých cel a jiných překážek, které jim kladou někteří obchodní partneři.

e) Komunikace a informovanost

Poptávka po tiskařském papíru a papírových obalech dlouhodobě roste, což je úzce spojeno s růstem příjmů na obyvatele. Na mnohých trzích papírenský a polygrafický průmysl čelí rostoucí konkurenci mimo jiné ze strany elektronických médií, což vede k mírnému nadbytku kapacit. Elektronické a tištěné produkty se také mohou vzájemně doplňovat. Výroba papírových obalů čelí rostoucí konkurenci, zejména pokud jde o plasty.

Poptávka na hlavu po dřevěných produktech je v EU mnohem nižší než např. v Severní Americe nebo Japonsku, hlavně kvůli nižší spotřebě dřeva při bytové výstavbě. Za hranicemi tradičních oblastí však v této oblasti existuje obrovský prostor pro růst.

Existuje všeobecná potřeba zlepšit informovanost o lesích a průmyslových odvětvích založených na lesnictví a o vlastnostech lesnických produktů. Profesionální uživatelé i spotřebitelé musí být informováni o ekonomických, technických a environmentálních vlastnostech dřeva jakožto obnovitelné a recyklovatelné suroviny, šetrné ke klimatu.

3. INTEGROVANÝ PŘÍSTUP K POSÍLENÍ UDRŽITELNÉ KONKURENCESCHOPNOSTI PRŮMYSLVÝCH ODVĚTVÍ EU ZALOŽENÝCH NA LESNICTVÍ

3.1. Všeobecné cíle

V rámci průmyslové politiky EU a její strategie udržitelného rozvoje, zaměřených na vytváření lepších rámcových podmínek pro výrobní odvětví, jsou průmyslová odvětví založená na lesnictví příkladem odvětví, která drží krok s vývojem politik EU. Tato odvětví se stále modernizují a umějí využívat znalostí a inovace k upevnění své udržitelnosti a k tomu, aby přitom obstála z hlediska konkurenceschopnosti.

Kvůli závislosti průmyslových odvětví založených na lesnictví na surovinách, jejich úloze při zmírňování změny klimatu a v dodávkách energie a kvůli jejich vysoké energetické náročnosti má soubor opatření Komise v oblasti energie a změny klimatu ze dne 23. ledna 2008 na tato průmyslová odvětví přímý dopad.

Následující politické cíle proto zaručují jednotný přístup k posilování konkurenceschopnosti průmyslových odvětví založených na lesnictví a zároveň začleňují cíle z oblasti změny klimatu a energetiky do průmyslové strategie odvětví:

- využívat kompetencí souvisejících odvětví a nadále podporovat vysokou úroveň inovace, výzkumu a technologického vývoje,
- přispívat k udržitelnému zásobování energií a podpoře udržitelného hospodaření s lesy,
- podporovat udržitelnou dodávku surovin a zároveň zajišťovat spravedlivou hospodářskou soutěž,
- dále zlepšovat účinnost zdrojů při využívání surovin,
- usnadňovat účast průmyslových odvětví založených na lesnictví na trzích s obnovitelnou energií a dodávkách tepla, elektřiny a biopaliv na bázi dřeva.

3.2. Opatření ke zvýšení konkurenceschopnosti průmyslových odvětví EU založených na lesnictví

a) Přístup k surovinám

- Měly by být usnadněny udržitelné dodávky dřevní suroviny pro průmyslová odvětví založená na lesnictví, které budou lépe odpovídat nabídce a poptávce. Situace v oblasti dodávek dřevní suroviny průmyslovým i energetickým odvětvím může být zlepšována aktivní politikou udržitelného hospodaření s lesy. Logistické vztahy mezi vlastníky lesů a průmyslovými subjekty se musí zlepšit, aby se zvýšila nabídka.
- Případnou mezeru mezi nabídkou a poptávkou je možné zmírnit, pokud se celková plocha lesů a množství dřeva budou nadále zvyšovat prostřednictvím zalesňování, znovuzalesňování a zvýšené mobilizace.
- Měl by být podporován další rozvoj trhu se zpětně získaným papírem a dřevem, včetně dalšího posílení účasti průmyslu, za účelem zvýšení využívání zpětně získaného papíru a dřeva.
- Členské státy a průmysl by měly podporovat řešení efektivní z hlediska nákladů s využitím oddělených systémů pro sběr použitých papírových a dřevěných výrobků.
- Je důležité podporovat další závazky uvedených průmyslových odvětví, pokud jde o omezení nezákonné těžby dřeva a s ní spojeného obchodu s ilegálními dřevařskými produkty⁹. Udržitelné hospodaření s lesy je třeba nadále podporovat, např. prostřednictvím osvědčení o hospodaření s lesy nebo podobných koncepcí a zavedením postupů dozoru, které umožní zákazníkům pozitivní diskriminaci ve prospěch produktů z udržitelných a legálních zdrojů.

⁹ Např. výrobci nápojových obalů přijali v červenci 2007 závazek dosáhnout 100% výsledovatelnosti veškerého dřeva používaného v podnicích odvětví po celém světě.

- Využívání lesních zdrojů k různým účelům by mělo být vyrovnané. Návrh Komise o podpoře užívání energie z obnovitelných zdrojů¹⁰ proto bez výhrad uznává, že biomasa není využívána pouze při výrobě obnovitelné energie, ale také k jiným účelům, a vyzývá členské státy a Komisi k tomu, aby jejím různým užitím věnovaly pozornost ve vnitrostátních akčních plánech a při všeobecném sledování a podávání zpráv.

Opatření

1. Členské státy, průmysl a vlastníci lesů se v rámci národních programů pro lesy a podobných opatření a v souladu s akčním plánem pro lesnictví vyzývají, aby umožňovali a podporovali zalesňování, znovuzalesňování a aktivní udržitelné hospodaření s lesy, a tím přispívali ke zmírnění změny klimatu a obnově biologické rozmanitosti, a zároveň zvýšili dodávky dřeva.
2. Ve spolupráci s ad-hoc pracovní skupinou pro mobilizaci v rámci Stálého lesnického výboru prozkoumá Poradní výbor pro lesnictví a průmyslová odvětví založená na lesnictví kromě mobilizace i další možnosti zmírnění případné mezery mezi poptávkou a nabídkou dřeva.
3. Poradní výbor pro politiku Společenství v oblasti lesnictví a průmyslových odvětví založených na lesnictví bude sledovat rozvoj trhů a systémů sběru zpětně získávaného papíru, aby mohl poskytovat poradenství k další podpoře a rozšiřování systémů sběru s nízkými náklady a dobrou kvalitou.
4. Za účelem zvýšení míry zpětného získávání dřevěných produktů vypracuje Komise studii, která stanoví řešení pro zlepšení systému sběru a podpoří zpětné získávání mezi spotřebiteli a výrobcí.
5. Bude uspořádáno zasedání u kulatého stolu, zaštitěné Poradním výborem pro lesnictví a průmyslová odvětví založená na lesnictví, kterého se zúčastní zástupci uvedených odvětví, dovozci dřeva a distributoři produktů lesnictví a další zainteresované subjekty, jehož účelem bude stanovení dalších opatření pro soukromý sektor, jako například kodexů chování vylučujících obchod a využívání nezákonně vytěženého dřeva a výrobků z něj, v souladu s akčním plánem FLEGT.
6. Uvedená odvětví a vlastníci lesů se vyzývají, aby vyvíjeli iniciativy napomáhající předcházení nezákonné těžbě dřeva a podporující udržitelné hospodaření s lesy. Jejich iniciativy v oblastech udělování osvědčení nebo v podobných projektech a v oblasti označování budou vítány.
7. Komise a členské státy objasní uplatňování směrnic o veřejných zakázkách pro výrobky ze dřeva a papíru prostřednictvím výměny nápadů a zkušeností, pokud jde o vnitrostátní kritéria pro veřejné zakázky na legálně a udržitelně získávané dřevo.
8. Členské státy a Komise se vyzývají k tomu, aby věnovaly pozornost různým užitím biomasy při vytváření vnitrostátních akčních plánů a v souvislosti s všeobecným sledováním a podáváním zpráv o obnovitelných energiích.

b) Politiky zaměřené na změny klimatu a environmentální legislativa

- Lesy a průmyslová odvětví založená na lesnictví hrají strategickou úlohu při zmírňování změny klimatu a jejich úloha by měla být posílena.

¹⁰ KOM(2008) 19 v konečném znění.

- Ukládání uhlíku ve výrobcích z vytěženého dřeva může zvýšit užitek ze sekvestrace uhlíku, který lesy poskytují. Jejich úloha při zmírňování změny klimatu by proto měla být posílena.
- Dopady politik zaměřených na změnu klimatu a systému obchodování s emisemi na některé subjekty odvětví celulózy a papíru jsou významné. Tato opatření mohou také stimulovat inovace a vysílat potřebné ekonomické signály k dosažení udržitelného nízkouhlíkového hospodářství s co nejnižšími náklady a nabídnout dalším zemím produkujícím velké množství emisí motivaci k zavádění opatření ke snižování emisí v období od roku 2012. Návrh Komise ze dne 23. ledna o přezkumu systému EU pro obchodování s emisemi předkládá nezbytná opatření, na kterých je nyní nutno začít pracovat.
- Právní předpisy Společenství z oblasti životního prostředí, které se vztahují na průmyslová odvětví založená na lesnictví, by měly vycházet z principu udržitelného aktivního využívání lesních zdrojů a výrobních postupů, čerpajících z nejlepších dostupných technologií, a zároveň by měly ponechávat prostor pro pružná řešení.
- Směrnice o integrované prevenci a omezování znečištění (IPPC) a s ní související referenční dokumenty hrály důležitou roli při vytváření opatření pro snížení a kontrolu emisí v průmyslových odvětvích založených na lesnictví. Důsledné uplatňování této směrnice členskými státy je důležitým prvkem pro udržitelnou výrobu v rámci EU. V návrhu Komise týkajícím se směrnice o průmyslových emisích, která by sloučila směrnici o integrované prevenci a omezování znečištění se souvisejícími odvětvovými směrnici, jsou posíleny nejlepší dostupné technologie a nově vznikající technologie, jež jsou zásadní ke sladění udržitelnosti a konkurenceschopnosti.

Opatření

9. Je třeba prozkoumat výhody a výzvy spočívající v návrhu zahrnout vázání uhlíku v produktech z vytěženého dřeva jako doplňkový prvek do mezinárodních vyjednávání o politikách týkajících se změny klimatu zaměřených na období po roce 2012.

10. Komise prozkoumá spolu se zúčastněnými stranami a třetími zeměmi úlohu odvětvových dohod, které by měly vést k celosvětovému snížení emisí o takovém objemu, jaký je nutný k účinnému řešení změny klimatu, a měly by být sledovatelné, ověřitelné a měly by podléhat závazným prováděcím pravidlům. To bude zahrnovat osvědčené metody týkající se shromažďování údajů a klíčových ukazatelů výkonnosti.

11. Komise připraví opatření navržená v souboru pro oblast ochrany klimatu a obnovitelné energie ze dne 23. ledna 2008 ohledně energeticky náročných průmyslových odvětví, a zejména sektorů a subsektorů, kterých se týká riziko přesunu emisí uhlíku a příslušné alokace. V této souvislosti Komise posoudí, zda jsou průmyslová odvětví založená na lesnictví ke stejnému přístupu způsobilá. Na základě mezinárodních jednání o dohodě týkající se globální změny klimatu na období po roce 2012 Komise dále posoudí situaci energeticky náročných odvětví a případně navrhne úpravy, zejména ohledně bezplatného přidělování nebo zahrnování dováženého zboží do systému Společenství pro obchodování s emisemi.

12. Při přezkumu referenčního dokumentu týkajícího se průmyslu celulózy a papíru, který provede Komise, budou tato odvětví vyzvána ke spolupráci při výměně informací. Pozornost by se měla věnovat pružným technickým řešením a usnadnění jejich důsledného uplatňování členskými státy.

c) Inovace a výzkum a vývoj

- Je třeba zlepšovat úroveň znalostí, inovace, výzkumu a technologického vývoje v rámci průmyslových odvětví založených na lesnictví a zároveň zvyšovat informovanost o vlastnostech produktů ze dřeva.
- Strategický plán výzkumu technologické platformy pro průmyslová odvětví založená na lesnictví zahrnuje jednotný přístup k prioritám výzkumu, sahající od dřeva a sekundárních surovin až po výrobu celulózy a papíru a dřevozpracující odvětví.
- Odvětví může mít prospěch z vytváření klastrů mezi jednotlivými subjekty, které umožňují úzkou spolupráci mezi podniky, vědeckými komunitami a konečnými uživateli a nabízí platformu pro překonání omezenosti zdrojů kvůli rozdrobenosti odvětví a přispívá ke zlepšení inovačního a růstového potenciálu malých a středních podniků.
- Potenciál těchto odvětví, pokud jde o růst a zaměstnanost, nabízí jedinečnou příležitost pro rozvoj méně rozvinutých, venkovských a okrajových regionů EU, kde jsou často soustředěny související specializované dovednosti a kvalifikace.

Opatření

13. Členské státy a průmyslová odvětví by měly zohlednit strategický plán výzkumu ve svých programech výzkumu a technologického vývoje a přijmout vhodná opatření zaměřená na vzdělávání a odbornou přípravu v odvětvích založených na lesnictví.

14. Průmyslovým odvětvím založeným na lesnictví budou poskytnuty příležitosti v 7. rámcovém programu EU. Zvláště podporovány budou metody výroby biopaliv a chemikálií na bio-bázi ze dřeva, zvyšování efektivity používáním nových a zpětně získaných dřevných vláken a pevného dřeva, a také vývoj produktů a postupů v obalových, polygrafických a stavebních odvětvích.

15. Členské státy a regiony se vyzývají, aby přijaly a rozvíjely koncepci vytváření klastrů k posílení stávajících a vytvoření nových konkurenceschopných propojení v rámci hodnotového řetězce lesnictví, obzvláště na úrovni malých a středních podniků. Tomu může napomoci program pro konkurenceschopnost a inovace, týkající se spolupráce prostřednictvím vytváření klastrů napříč státy a na úrovni odvětví.

16. Podpora v rámci politiky soudržnosti pro období 2007–2013 napomůže zlepšení konkurenceschopnosti odvětví a udržitelnému rozvoji, zvláště v nejvíce znevýhodněných regionech EU. Mezi podporovanými aktivitami budou např. investice do vývoje technologií výroby obnovitelné energie nebo zlepšení kapacit výzkumu, technologického vývoje a inovací.

d) Obchod a spolupráce se třetími zeměmi

- Přístup k surovinám a rovné podmínky pro vnější obchod jsou zásadními prvky při zajišťování odpovídajícího rámce a podmínek k tomu, aby firmy EU mohly působit na trzích po celém světě.
- Pokrok v oblasti minimálních mezinárodních požadavků týkajících se ochrany životního prostředí a zdraví a bezpečnosti by přispěl k vyváženějšímu globálnímu rámci pro evropské subjekty.

- Obchodování s dřevěnými a papírovými výrobky usnadňuje normalizace. Harmonizované evropské normy pro výrobky umožňují v rámci směrnice o stavebních výrobcích¹¹ přiměřené posouzení technických parametrů stavebních výrobků včetně výrobků z domácího i dovezeného dřeva napříč EU.
- Spolupráce se třetími zeměmi na vytváření norem pro stavební produkty ze dřeva je také důležitá, obzvláště spolupráce se zeměmi s rostoucí poptávkou po produktech ze dřeva vysoké kvality. Třetí země proto také mohou uznávat evropské normy.

Opatření

17. Komise bude i nadále usilovat o vytvoření a uplatňování strategie přístupu na trh, která bude v souladu s jejími cíli ohledně růstu, zaměstnanosti a udržitelného rozvoje a která zajistí přístup k surovinám v mezinárodním měřítku a bude podporovat odstraňování celních i jiných překážek.

18. Komise zahájí dialog se zainteresovanými třetími zeměmi za účelem řešení technických, regulačních a jiných souvisejících otázek.

e) Komunikace a informovanost

- Komunikace a vnější obraz jsou důležitými faktory přispívajícími ke konkurenceschopnosti průmyslových odvětví založených na lesnictví. Měla by se zlepšit úroveň vědomostí o lesnických produktech a průmyslových odvětví založených na lesnictví.
- Komunikační opatření podporovaná a zaváděná průmyslovými odvětvími jsou zásadní pro zdůraznění vlastností průmyslových odvětví založených na lesnictví.
- Instituce veřejného sektoru, univerzity a průmysl mohou přispívat k analýze těchto průmyslových odvětví a k většímu povědomí o nich.

Opatření

19. Členské státy, regionální orgány a akademické a vzdělávací instituce budou vyzvány ke spolupráci prostřednictvím nadnárodních sítí s cílem vyhodnocovat dlouhodobé změny v průmyslových odvětvích založených na lesnictví a zajišťovat odpovídající následná opatření.

¹¹ Směrnice 89/106/EHS